

Sarajevo, 23.01.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
16.01.2017.- 20.01.2017.

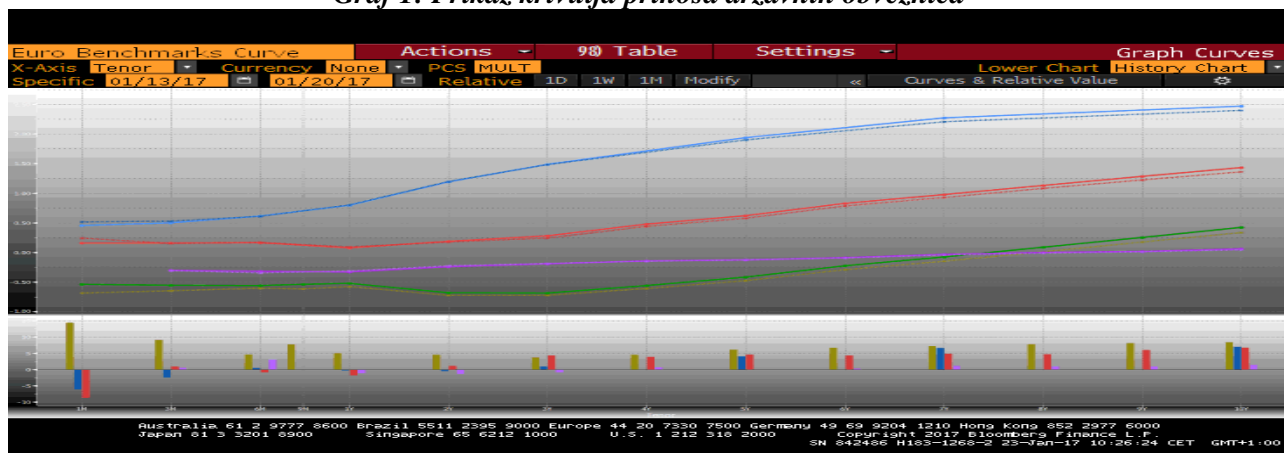
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	13.1.17		20.1.17		13.1.17		20.1.17		13.1.17		20.1.17		13.1.17		20.1.17	
2 godine	-0,71	-	-0,67	↗	1,19	-	1,19	→	0,18	-	0,19	↗	-0,22	-	-0,23	↘
5 godina	-0,48	-	-0,41	↗	1,90	-	1,94	↗	0,58	-	0,62	↗	-0,12	-	-0,12	→
10 godina	0,34	-	0,42	↗	2,40	-	2,47	↗	1,36	-	1,43	↗	0,05	-	0,07	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	13.1.17		20.1.17	
3 mjeseca	-0,925	-	-0,848	↗
6 mjeseci	-0,929	-	-0,885	↗
1 godina	-0,678	-	-0,615	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 20.01.2017. godine (pune linije) i 13.01.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom protekle sedmice prinosi obveznica eurozone su bilježili blagi pad, a korekcija prinosa zabilježena je u srijedu, najviše pod uticajem rasta stope inflacije u SAD-u, kao i govora predsjednice FED-a o očekivanom nastavku povećanja referentne kamatne stope u SAD-u, pa je ovaj trend nastavljen do kraja sedmice. Na sedmičnom nivou prinos destogodišnjih njemačkih obveznica je povećan za osam baznih poena, na najveći nivo od januara 2016. godine. ECB je na sjednici održanoj u četvrtak u skladu s očekivanjima zadržala referentnu kamatnu stopu na 0,0%, te su potvrđeni stavovi koji su navedeni na decembarskoj sjednici u vezi sa sprovođenjem kvantitativnih olakšica i očekivanjima da kamatne stope ostanu na trenutnim ili nižim nivoima duži vremenski period.

MMF je za 0,1% povećao prognoze privrednog rasta eurozone za 2017. godinu, na 1,6%, najviše pod uticajem snažnijih od očekivanih ekonomskih performansi zabilježenih u drugoj polovini 2016. godine. Prognoze za 2018. godinu su nepromijenjene u odnosu na oktobar, te se i dalje očekuje privredni rast od 1,6%. Podaci ECB-a su pokazali da je u četvrtom kvartalu prošle godine zabilježeno pooštrenje uslova kreditiranja za kompanije. Ipak, zabilježen je nastavak rasta potražnje za kreditima svih kategorija, a za prvi kvartal ove godine se očekuju rast potražnje za kreditima, kao i povoljniji uslovi za odobrenje kredita

pod uticajem nastavka rasta ekonomskih aktivnosti u eurozoni. Član UV ECB-a Nowotny je izjavio da ECB očekuje da stopa inflacije nastavi da bilježi priličan rast, ali da se taj rast neće značajno odraziti i na temeljnu inflaciju, te da je za sada rast inflacije uglavnom uzrokovan efektima rasta cijene nafte. Član UV ECB-a Coeure je krajem sedmice izjavio da ultrastimulativna monetarna politika neće trajati vječno, ali da je još uvijek previše rano da bi se raspravljalo o povlačenju programa kupovine obveznica.

Njemačka je po rekordno niskom prinosu od -0,75% emitovala dvogodišnje obveznice. Po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije Francuska je emitovala tromjesečne (-0,553%), šestomjesečne (-0,532%) i jednogodišnje (-0,526%), a Holandija tromjesečne (-0,621%) i šestomjesečne (-0,616%) trezorske zapise, dok je po manjim prinosima Španija emitovala šestomjesečne (-0,364%) i jednogodišnje (-0,291%) trezorske zapise. Španija je po rekordno niskim prinosima emitovala dvogodišnje (-0,234%) i sedmogodišnje (0,769%) obveznice, dok je po većim prinosima emitovala petogodišnje obveznice (0,399%). Francuska je emitovala trogodišnje (-0,43%) i petogodišnje (-0,04%) obveznice.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	NOV	20,8	22,7	19,9
2.	Trgovinski bilans – Italija (u milijardama EUR)	NOV	-	4,20	4,29
3.	Bilans budžeta – Francuska (u milijardama EUR)	NOV	-	-93,3	-85,5
4.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	NOV	-	36,1	28,3
5.	Stopa inflacije – EZ	DEC	1,1%	1,1%	0,6%
6.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	JAN	18,4	16,6	13,8
7.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	NOV	-	0,0%	1,8%
8.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	DEC	-	5,4%	5,6%
9.	Proizvođačke cijene – Njemačka	DEC	1,0%	1,0%	0,1%

SAD

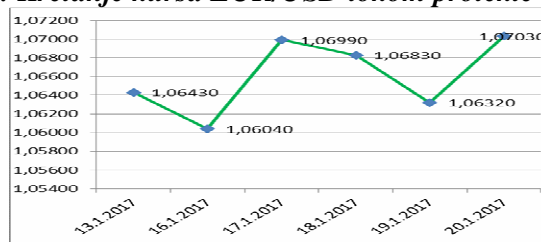
Američko finansijsko tržište u ponedjeljak je bilo zatvoreno zbog praznika, a tokom cijele protekle sedmice učesnici na ovom tržištu su špekulisali o tome kakvu politiku će voditi administracija Donalda Trampa, koji je funkciju predsjednika SAD-a preuzeo u petak. Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica tokom protekle sedmice nisu bilježili promjene, dok su prinosi petogodišnjih obveznica povećani za četiri, a prinosi desetogodišnjih obveznica za sedam baznih poena na sedmičnom nivou. Nekoliko FED-ovih zvaničnika je tokom protekle sedmice davalo izjave, kojima su signalizirali da očekuju nekoliko povećanja referentne kamatne stope u ovoj i tokom naredne dvije godine. Najveću pažnju je privukao govor predsjednice FED-a Yellen koja je izjavila da očekuje postepen rast FED-ove referentne kamatne stope, kao i da će FED-ova efektivna kamatna stopa do kraja 2019. godine biti povećana na nivo od oko 3%. Nakon njene izjave, prinosi obveznica dužeg roka su zabilježili rast, ali predsjednica Yellen je već narednog dana „umirila“ tržište izjavom da ekonomski rast u SAD-u neće bilježiti značajno povećanje u kratkom roku, čime je signalizirala da će povećanje kamatnih stopa u SAD-u biti postepeno.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	DEC	2,1%	2,1%	1,7%
2.	Industrijska proizvodnja (M/M)	DEC	0,6%	0,8%	-0,7%
3.	Iskorištenost kapaciteta	DEC	75,4%	75,5%	74,9%
4.	Radnointenzivna proizvodnja (M/M)	DEC	0,4%	0,2%	-0,1%
5.	Indeks započelih kuća (M/M)	DEC	9,0%	11,3%	-16,5%
6.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	DEC	1,1%	-0,2%	-3,8%
7.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Njujorka	JAN	8,5	6,5	7,6
8.	Indeks ekonomskih očekivanja FED iz Filadelfije	JAN	15,3	23,6	19,7
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	14. JAN	252.000	234.000	249.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD povećan s nivoa od 1,0643 na nivo od 1,0703.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Premijerka Velike Britanije May se obratila javnosti prošle sedmice i tom prilikom istakla da će Velika Britanija napustiti jedinstveno tržište onog momenta kada napusti EU, čime su prekinute špekulacije da će London pokušati tražiti “blagi” Brexit. Takođe, May je istakla da će konačna odluka o napuštanju EU biti prosljeđena na glasanje Parlamentu. Dodala je i to da će tražiti ravnopravno partnerstvo s EU, ali da ne bi usvojila modele koji postoje s drugim zemljama o slobodnoj trgovini s EU blokom. Proces pregovaranja o napuštanju EU bi trebalo da traje dvije godine i da otpočne krajem marta, istakla je May. Tokom sedmice May je posjetila i forum u Davosu, te je tom prilikom izjavila da se Velika Britanija suočava s periodom značajnih promjena, kao rezultatom napuštanja EU, u kojima će Velika Britanija trebati da stvori novu ulogu u svijetu. May je, takođe, izjavila da Velika Britanija želi snažne i ambiciozne trgovinske sporazume s EU, u momentu kada napusti EU blok, te je dodala da će Velika Britanija pojačati novu lidersku ulogu, jer će snažnije zagovarati poslovanje, slobodno tržište i slobodnu trgovinu nakon Brexita. EY Item Club, nezavisna organizacija za ekonomske projekcije, je saopštila da se Velika Britanija suočava s produženom tranzicijom ka rastu koji će biti vođen izvozom, što znači da će ekonomija bilježiti relativno sporiju ekspanziju tokom ove dekade. U posljednjem izvještaju navedeno je da ovaj izvor očekuje da će ekonomski rast u ovoj godini usporiti na 1,3%, u 2018. godini bi mogao usporiti na 1%, dok bi se tokom 2019. godine mogao povećati na 1,4%.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	JAN	-	3,2%	3,4%
2.	Inflacija (G/G)	DEC	1,4%	1,6%	1,2%
3.	PPI ulazne cijene (G/G)	DEC	15,5%	15,8%	13,3%
4.	PPI izlazne cijene (G/G)	DEC	2,9%	2,7%	2,4%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	DEC	5.000	-10.100	1.300
6.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	NOV	4,8%	4,8%	4,8%
7.	Maloprodaja (G/G)	DEC	7,2%	4,3%	5,7%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio pad s nivoa od 0,87165 na nivo od 0,86517, dok je kurs GBP/USD povećan s nivoa od 1,2182 na nivo od 1,2275.

JAPAN

Guverner BoJ Kuroda je ponovio da je BoJ spremna da prilagođava monetarnu politiku kako bi se dostigao ciljani nivo inflacije od 2%. Takođe, Kuroda je istakao da ekonomija nastavlja trend umjerenog oporavka. BoJ je povećala ekonomske procjene za tri od devet regija u zemlji, pokazao je kvartalni izvještaj koji je juče objavljen, a u kojem je istaknuto da se kod većine regija uočava umjereni ekonomski oporavak.

Anketa koju je proveo Reuters je pokazala da ispitanici očekuju da će ekonomija Japana tokom fiskalne godine koja počinje u aprilu bilježiti nešto veći rast nego što se očekivalo u prošlom mjesecu, uz naglašane neizvjesnosti prilikom preuzimanja pozicije novoizabranog predsjednika SAD-a Trumpa. Iako deprecijacija JPY pruža podršku ekonomiji Japana, koja je izvozno orijentisana, analitičari su oprezni, s obzirom na rizike koji se mogu intenzivirati dolaskom Trumpa na čelo SAD-a, a što bi imalo posljedice i

po kurs USD/JPY. Prema istraživanju u kojem je učestvovalo 38 analitičara, a koje je provedeno u periodu od 5. do 16. januara, očekuje se da bi treća najveća ekonomija svijeta tokom naredne fiskalne godine mogla da bilježi rast za 1,1%, što će biti vođeno javnom potrošnjom i slabijim JPY, koji će podsticati izvoz, kao i poboljšanje globalnog rasta. Isto istraživanje je pokazalo da ispitanici smatraju da Vlada Japana neće tolerisati bilo kakvo slabljenje JPY, odnosno rast preko nivoa kursa USD/JPY 130. Ministar finansija Aso je izjavio da Japan želi bliže da sarađuje s novom administracijom SAD-a na čijem se čelu se nalazi Trump, s ciljem održavanja stabilnosti valute.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

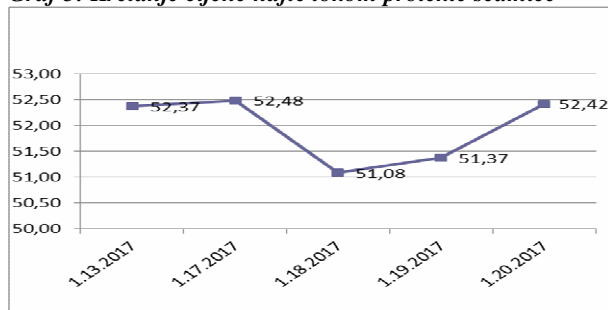
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Mašinske porudžbine (G/G)	NOV	8,1%	10,4%	-5,6%
2.	Uslužni sektor (M/M)	NOV	0,2%	0,2%	0,0%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	NOV	-	4,6%	4,6%
4.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	NOV	-	3,0%	1,4%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio porast s nivoa od 121,87 na nivo od 122,69. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan s nivoa od 114,49 na nivo od 114,62.

NAFTA I ZLATO

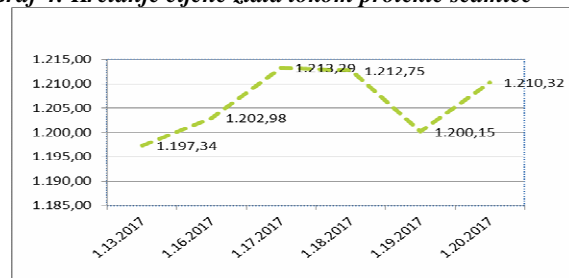
Njujorška berza nafte je u ponedjeljak bila zatvorena zbog praznika, te je cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju berze u utorak iznosila 52,37 USD (49,21 EUR). Tokom trgovanja tog dana, saopšteno je da je proizvodnja nafte u Iraku smanjena tokom prve polovine januara, što je jasan signal da ova zemlja sprovodi odluku o smanjenju obima proizvodnje. Međutim, već narednog dana na tržištu su se pojavile špekulacije o obnavljanju obima proizvodnje nafte iz škriljca u SAD-u, što bi moglo poništiti efekte dogovorenog smanjenja obima proizvodnje nafte od strane drugih zemalja proizvođača nafte. Tokom trgovanja u četvrtak, objavljena je informacija o povećanju američkih zaliha nafte za 2,35 miliona barela u drugoj sedmici januara. Ministar za energetiku Saudijske Arabije Khalid al-Falih izjavio je u petak da su zemlje članice OPEC-a i drugih proizvođača nafte već smanjile obim proizvodnje nafte za oko 1,5 miliona barela, što je oko 80% od ukupno dogovorenog smanjenja. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 52,42 USD (48,98 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.197,34 USD (1.125,00 EUR). Početkom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala je bilježila rast pod uticajem neizvjesnosti oko izlaska Velike Britanije iz EU i politike koju će voditi Donald Trump. Pored toga, deprecijacija USD je uticala na to da tokom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala bude povećana na najviši nivo od novembra prošle godine. Međutim, govor predsjednice FED-a Yellen, u kojem je navela da očekuje nekoliko povećanja referentne kamatne stope tokom ove i naredne dvije godine, uticao je na smanjenje cijene ovog plemenitog metala tokom trgovanja u četvrtak. Deprecijacija USD koja je ponovo zabilježena tokom trgovanja u petak, kada je Donald Trump preuzeo ulogu predsjednika SAD-a, pored ostalih faktora, uticala je na rast tražnje za ovim plemenitim metalom, čija je cijena na zatvaranju tržišta iznosila 1.210,30 USD (1.130,82 EUR) po jednoj finoj unci. Na sedmičnom nivou, cijena zlata je povećana za 1,08%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Izvor: Bloomberg